

8. Odpoved' ministra financií Slovenskej republiky L. Kamenického na interpeláciu poslanca Národnej rady Slovenskej republiky S. Drobného podanú 3. apríla 2019 vo veci problematiky zavedenia regisitračných pokladníc napojených na portál Finančnej správy (eKasa)

KANCELÁRIA PREDSEDU NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY	
Dátum začínania:	14.-05.-2019
Číslo spisu:	PRES-319/2019
Listy:	/1/
RZ	ZH LU
Prílohy:	/13/

Bratislava 10.5.2019
Číslo: MF/009086/2019-112
16670

Vážený pán poslanec,

v súvislosti s Vašou poslaneckou interpeláciou Vám v zmysle § 130 Rokovacieho poriadku Národnej rady Slovenskej republiky zasielam nasledovnú odpoveď.

K otázke č. 1

Naozaj bolo nutné takto hnať široký okruh podnikateľov do náhlej výmeny zariadení, keď dnes sú už povinné fíškálne pokladnice?

Projekt on-line napojenia všetkých pokladníc na portál finančnej správy – eKasa je súčasťou opatrení na boj proti daňovým podvodom. Od roku 2012 finančná správa zaviedla už desiatky opatrení z akčných plánov boja proti daňovým podvodom (napr. daňová kobra, Kontrolný výkaz DPH či obmedzenie platieb v hotovosti). **Vďaka nim sa podarilo znížiť daňovú medzera zo 41% na 26% a do štátnej pokladnice priniesť viac o približne 3,7 mld. eur.** Suma daňovej medzery na DPH v sektorech HORECA (hotely, reštaurácie, kaviarne), maloobchod a služby je však stále vysoká. Len v roku 2014 dosahovala výšku až 491 miliónov eur¹. Pre boj proti daňovým podvodom bolo preto nevyhnutné prijať ďalšie opatrenie na jej elimináciu. Od zavedenia eKasy finančná správa očakáva zníženie daňovej medzery na DPH v uvedených sektورoch. Schválená novela zákona o používaní elektronickej regisračnej pokladnice má vďaka dynamickej implementácii dosiahnuť zníženie daňovej medzery v spomínaných sektorech minimálne o 15 %. Výnosy z celoplošného zavedenia eKasy v roku 2019 odhadujeme na 57,4 mil. eur. a 120,9 mil. eur v roku 2020 a následne každý ďalší rok približne na 122 miliónov eur.

Práve vďaka zvolenému koherentnému rámcu je finančná správa schopná plniť svoju parciálnu úlohu spojenú s výberom daní pre účely naplnenia štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a zároveň zásluhou zvoleného mechanizmu môže trvale cez on-line napojenie regisračných pokladníc v systéme eKasa preventívne potlačiť šedé ekonomickej praktiky. Napriek existencii elektronickej regisračnej pokladnice finančná správa evidovala a eviduje rozsiahle podvody na fíškálnych moduloch, ktoré neprešli certifikáciou. Tieto moduly už boli vyrábané s cieľom krátiť dane a vo veľkej miere sa na to aj využívali. Ďalším dôvodom výmeny zariadení bola nespoľahlivosť a možná manipulácia s údajmi uloženými v lokálnych úložiskách. Finančná správa svojou činnosťou zistila, že neevidovanie tržieb alebo úprava tržieb pred uložením údajov do fíškálnej pamäte patria medzi najrozšírenejšie podvodné modely správania nečestných podnikateľov v rámci sektora maloobchodu, reštaurácií, hotelov a služieb. Na základe analýzy zadržaných elektronickej regisračnej pokladnice finančná správa identifikovala prípady, kedy dochádzalo k úprave tržieb prostredníctvom obchádzania fíškálneho modulu. Priemerná hodnota krátenia tržieb za rok na zadržaných pokladniciach (27 kusov) bola vo výške 190 tis. Eur. Ide o preukázané prípady, ktoré potvrdzujú, že napriek niekoľkoúrovňovému kontrolnému mechanizmu sú nečestní podnikatelia o krok vpred a vedia sa nielen prispôsobiť, ale aj obchádzať zavedené opatrenia štátu prijaté na zamedzenie daňových podvodov. Zavedenie on-line pripojenia regisračných pokladníc plošne pre všetkých podnikateľov a plnenie zákonných povinností pri evidovaní tržieb a pokladničných dokladov v reálnom čase je len dodržaním principov daňovej zásady rovnosti postavenia každého jedného daňového subjektu. **Zacieliť opatrenia len na jednu skupinu podnikateľského segmentu by bolo diskriminačné.** Na jednej strane sú živnostníci, ktorí realizujú ambulantný predaj na námostiach miest a obcí a len tak prežívajú, pretože majú nízke tržby a potom sú tu reťazce s tržbami vysokými, ktoré by uvítali, aby sa na ich prevádzky vzhliali systémom VIP, pretože bežne majú nad 100 elektronickej

¹ V sektore ubytovania a služieb reštaurácií a v sektore služieb bola vo výške takmer 70% z potenciálnej hodnoty DPH.

pokladníc na jednom predajnom mieste. Dodržiavanie zásad zákonnosti, rovnosti a objektívnosti voči všetkým daňovým subjektom bez rozdielu má prispieť k zvyšovaniu dôveryhodnosti štátnych orgánov.

Dynamický model implementácie zákonných ustanovení uvedených v zákone o ERP realizovaný na princípe on-line napojenia regisračných pokladníc na systém eKasa v reálnom čase umožní odbúrať viaceré byrokratické záťaže, ktoré mohli podnikatelia pri svojej činnosti v minulosti zažiť. Už nebude potrebné kontaktovať servisné organizácie, pretože štát poskytuje podnikateľom v ich osobnej zóne na portáli finančnej správy priestor pre spravovanie ich údajov spojených s prijímaním tržieb v hotovosti. Budú prehľadne vidieť informácie o všetkých svojich pokladničiach eKasa klient, budú si môcť vytvoriť prehľady o všetkých tržbách evidovaných v systéme eKasa. Bez návštev daňových úradov budú môcť manažovať svoje prístupy k týmto pokladničiam. V prípade podozrenia, že podnikateľ vykonáva nekorektné operácie bude verifikácia zo strany finančnej správy oveľa pružnejšia, čím dôjde k operatívnejšiemu predchádzaniu vzniku možných škôd spôsobených z najrôznejších dôvodov.

K otázke č. 2

Nedala sa situácia riešiť tak, že povinnosť mať eKasu pokladnicu by mal len ten, komu v súčasnosti používaná fiskálna pokladňa skončí životnosť?

Doba životnosti určených technických zariadení, ktorými sú elektronické regisračné pokladnice, nie je technologicky v legislatíve riešená. Ide skôr o prostriedok, vďaka ktorému môžu existujúce servisné organizácie marketingovo ponúkať svoje služby podnikateľom s odôvodnením, že pravidelná prevencia a údržba pokladníc predlžuje ich celkovú životnosť. Okrem toho pojem životnosť je nedefinovateľný, keďže pokladnica sa skladá z desiatok súčiastok, fiskálna pamäť má rôzne kapacity, opotrebovanie tlačovej hlavy tlačiarne je opäť nemerateľný jav. Navyše, v prípade postupného prechodu na on-line pripojenie regisračných pokladníc na finančnú správu by mohol trvať prechod na eKasu 5 až 10 rokov, čím by sa cieľ sledovaný zavedením systému eKasa, a to zefektívnenie výberu daní, odsunul, čo by mohlo spôsobiť posun v naplnení očakávaných príjmov do štátneho rozpočtu.

K otázke č. 3

Bude do prvého júla dostatoč nových alebo modernizovaných pokladní pre každého, zamýšľal sa predkladateľ zákona vôbec nad otázkou technického zabezpečenia?

Liberalizácia trhového segmentu v oblasti poskytovateľov modulov pokladníc bola jedným zo zámerov umožniť komukoľvek ponúkať certifikované zariadenia. Informácie o tom, kto splnil podmienky certifikácie sú aktualizované na dennej báze na portáli finančnej správy, kde sa verejnosť môže prehľadne informovať a nájsť svojho dodávateľa. V súčasnosti má finančná správa priatých 41 žiadostí o certifikáciu, z ktorých je certifikovaných 24 rôznych riešení modelov pokladníc. Ponuky modelov pokladníc, ktoré k svojej činnosti potrebujú po 1.4.2019 novoznáknutí podnikatelia, už začiatkom apríla pokrývali 70 % existujúceho trhu s pokladnicami na území SR. Doteraz certifikované pokladnice tak zabezpečujú pokrytie takmer celej potreby trhu, sú medzi nimi statické pokladnice, prenosné pokladnice, pokladnice so systémom Android, Windows, Linux, pokladnice s integrovanými platobnými terminálmi, resp. samotné platobné terminály použiteľné ako pokladnica eKasa. Doteraz certifikovaní výrobcovia plne pokrývajú dopyt reťazcov, čerpacích staníc, lekárni, maloobchodu a služieb, trhy a pod. Podľa dostupných informácií vo finančnej správe minimálne 80% pokladníc na trhu je možné upraviť pomocou doplnkového hardvéru a aktualizácie softvéru². Celkový náklad úpravy pokladnice, vrátane zavedenia chráneného dátového úložiska je otázkou ponuky a dopytu, pričom sa dá predpokladať, že niektoré riešenia ponúknuté výrobcami v záujme dosiahnutia čo najväčšieho trhového podielu budú ponúkať podnikateľsky prijateľné ceny za poskytnuté riešenie. Zvyšných 20% existujúcich pokladníc bude potrebné vymeniť za novú pokladnicu s priemernou cenou 280 eur za pokladnicu. Ceny tlačiarí k pokladničiam sú v rozpätí od 40 eur do 250 eur. Ide o zariadenia, ktoré už neumožnia nečestným podnikateľom duplikovať ten istý doklad pre viacerých odberateľov, a tak isto neumožnia vytlačiť fiktívny doklad, ktorý mohol byť na záver dňa zrušený stornom dokladu.

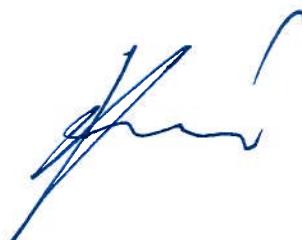
² Odhad výrobcov a predajcov elektronických regisračných pokladní v rámci medzirezortného pripravného konania predpokladá, že až 90% pokladníc je možné upraviť, aby splňali požiadavky pre online komunikáciu.

K otázke č. 4

Nebolo by pri tomto stave veci na mieste predĺžiť termín zavedenia eKasy, aby to šlo bez stresu?

Interakcia prijatého zákona a opísaného stresu v podnikateľskom prostredí má viacero rovín. Z existujúcej aplikačnej praxe pri iných termínových povinnostach daňových subjektov vieme, že akýkoľvek termín, ktorý by bol uvedený v zákone, by len intervalovo posunul ten istý stres a tlak, ktorý je spojený so zavádzaním niečoho, čo viacerí vopred odsúdili a nechcú dať príležitosť robiť veci kvalitnejšie a jednoducho. Výrobcovia nedeklarovali na žiadnom z pracovných stretnutí, že nie sú schopní pokryť potreby trhu. Je v ich podnikateľskom záujme využiť ekonomickú príležitosť. Od 1.4.2019 je podaných takmer 28 500 žiadostí o pridelenie jedinečného kódu pokladnice eKasa klient (ORP). Finančná správa intenzívne a citlivu monitoruje v systéme eKasa počty aktívnych on-line registračných pokladnič a virtuálnych registračných pokladnič. Zástupcovia finančnej správy sú v intenzívnej komunikácii nielen s výrobcami pokladničných riešení, ale tiež aj s veľkými používateľmi ERP (veľkými reťazcami), s ktorými koordinujú plánovanie termínov pripojenia. Finančná správa okrem tlačových správ či špeciálnej podstránky na portáli finančnej správy pravidelne poskytuje podnikateľom informácie aj prostredníctvom zasielaných newsletterov (na cca 10 000 adries), k temu sa stretla Konzultačná rada prezidentky finančnej správy, o projekte informuje finančná správa pravidelne aj prostredníctvom médií. K šíreniu informácií využíva sociálne siete, informácie poskytuje podnikateľom aj na školeniach či odborných konferenciách. Pre nábehovú fázu projektu posilnila finančná správa aj call centrum. Podnikateľom zasiela v rámci projektu informatívne upozornenia – tzv. softwarning - takmer 200 000 používateľom elektronických registračných pokladnič a virtuálnych registračných pokladnič. V rámci komunikačnej kampane o projekte distribuuje informačné letáky a plagáty s výzvami na registráciu nielen na daňové a colné úrady, ale aj na Klientske centrá MV, obecné a mestské úrady, rovnako ako aj, od mája realizuje pravidelný online chat s podnikateľmi o eKase, pripravila animované informačné a inštruktážne videá, v rámci mája rozbieha intenzívnu informačnú kampaň na facebook-u, youtube a linkedin-e, či spúšťa rozšírený chatbot finančnej správy práve o tému eKasa.

Cieľom zavedenia eKasy bola aj liberalizácia trhu, preto nie je správne, aby podnikatelia čakali len na to, či ich terajší dodávateľ bude nejaké on-line modely pokladnič certifikovať a či je schopný svoje terajšie pokladnice prerobiť na eKasu. Mnohí výrobcovia nemajú záujem viac vyvíjať pokladnice a mnohí sa rozhodli ľatou cestou zložitého upgradu pokladnice, čím si do budúcnosti zabezpečia, že zákazník opäť bude platiť nezmyselné servisné poplatky kvôli zložitosti riešenia pokladnice. Preto odporúčame podnikateľom zvážiť, či ostatnú u svojho terajšieho dodávateľa, resp. či neoslovia nového hráča na trhu, ktorý im je schopný dodať lacnejšie a najmä modernejšie riešenie s dlhodobou životnosťou. Čas zastaralých fiskálnych modulov, ktoré vyžadujú pravidelný servis sa skončil, na trh sa dostávajú nové, moderné, jednoduché riešenia. Zároveň je možné využiť aj virtuálne registračné pokladnice, ktoré sú vhodné najmä pre menšie podnikateľské jednotky.

Vážený pán
Stanislav Drobný
poslanec
Národná rada
Slovenskej republiky
Bratislava